

Menningarsáttmáli Evrópuráðsins

París, 19. XII. 1954

býðing þýðingamiðstöðvar utanríkisráðuneytisins.

Safn Evrópusamninga/18

Ríkisstjórnir þær, sem hafa undirritað sáttmála þennan og eru aðilar að Evrópuráðinu,

hafa í huga að markmið Evrópuráðsins er að efla einingu meðal aðildarríkjanna í því skyni, meðal annars, að standa vörð um og stuðla að framgangi þeirra hugsjóna og meginreglna sem eru sameiginleg arfleifð þeirra,

hafa í huga að þetta markmið mætti nálgast með því að auka gagnkvæman skilning meðal þjóða Evrópu,

hafa í huga að í þeim tilgangi er ekki aðeins æskilegt að gera tvíhliða menningarsáttmála milli aðildarríkja ráðsins, heldur einnig að framfylgja sameiginlegri framkvæmdastefnu sem miðar að því að varðveita evrópska menningu og ýta undir framþróun hennar,

hafa ákveðið að gera með sér almennan menningarsáttmála Evrópu sem er ætlað að stuðla að því að ríkisborgarar allra aðilanna og annarra þeirra Evrópuríkja, sem kunna að gerast aðilar að sáttmálanum, leggi stund á tungu, sögu og menningu hinna samningsaðilanna og þá menningu sem þeim er öllum sameiginleg,

og hafa orðið ásáttar um eftirfarandi:

1. gr.

Hver samningsaðili skal gera viðeigandi ráðstafanir til þess að standa vörð um hlut þjóðar sinnar í hinum samevrópska menningararfi og efla hann.

2. gr.

Hver samningsaðili skal, eftir fremsta megni,

- a hvetja ríkisborgara sína til að leggja stund á tungu, sögu og menningu annarra samningsaðila og þjóða þeim síðastnefndu aðstöðu á yfirráðasvæði sínu til þess að greiða fyrir slíku námi, og
- b leitast við að stuðla að því, að lögð sé stund á tungu hans eða tungur, sögu og menningu á landsvæði hinna samningsaðilanna og þjóða ríkisborgurum þeirra aðstöðu til að stunda slíkt nám á landsvæði sínu.

3. gr.

Samningsaðilar skulu hafa samráð hver við annan innan ramma Evrópuráðsins til þess að samræma aðgerðir sínar sem miða að því að styrkja menningarstarfsemi sem hefur samevrópskt gildi.

4. gr.

Hver samningsaðili skal eftir fremsta megni greiða fyrir því að einstaklingar og þeir munir, sem hafa menningargildi, geti farið milli landa og komið hver í annars stað með gagnkvæmum skiptum, með framkvæmd 2. og 3. gr. að markmiði.

5. gr.

Hver samningsaðili skal líta svo á að þeir munir, sem hafa evrópskt menningargildi og hann ræður yfir, séu órofa hluti af sameiginlegum menningararfi Evrópumanna og skal hann gera viðeigandi ráðstafanir til að varðveita þá og tryggja hæfilegan aðgang að þeim.

6. gr.

- 1 Um tillögur um beitingu ákvæða þessa sáttmála og spurningar varðandi túlkun hans skal fjallað á fundum nefndar sérfræðinga Evrópuráðsins um menningarmál.
- 2 Hverju ríki, sem er ekki aðili að Evrópuráðinu en hefur gerst aðili að þessum sáttmála í samræmi við ákvæði 4. mgr. 9. gr., er heimilt að tilnefna einn eða fleiri fulltrúa til að sækja fundina sem um getur í málsgreininni hér á undan.
- 3 Ályktanir fundanna, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, skulu lagðar fram sem tilmæli til ráðherranefndar Evrópuráðsins, nema um sé að ræða ákvarðanir sem eru í verkahring nefndar sérfræðinga um menningarmál, enda varði þær málefni stjórnsýslulegs eðlis og hafi ekki aukakostnað í för með sér.
- 4 Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal koma á framfæri öllum þeim ákvörðunum sem ráðherranefndin eða nefnd sérfræðinga um menningarmál kann að taka og varða samninginn við aðildarríki ráðsins og ríkisstjórn hvers ríkis sem hefur gerst aðili að þessum sáttmála.
- 5 Hver samningsaðili skal tilkynna framkvæmdastjóra Evrópuráðsins tímanlega um hverjar þær ráðstafanir sem hann kann að gera við beitingu ákvæða þessa sáttmála í framhaldi af ákvörðunum ráðherranefndarinnar eða nefndar sérfræðinga um menningarmál.
- 6 Komi í ljós að tiltekna tillögur, sem tengjast beitingu þessa sáttmála, varða aðeins suma samningsaðila, er unnt að skoða þær áfram í samræmi við ákvæði 7. gr. enda hafi framkvæmd þeirra ekki í för með sér kostnað fyrir Evrópuráðið.

7. gr.

Ef tveir eða fleiri samningsaðilar óska eftir því að skipuleggja aðra fundi í höfuðstöðvum Evrópuráðsins en þá sem tilteknir eru í 1. mgr. 6. gr., í þeim tilgangi að vinna að markmiðum þessa sáttmála, skal framkvæmdastjóri Evrópuráðsins veita þeim stjórnsýslulega aðstoð eftir þörfum.

8. gr.

Ekki ber að túlka neitt ákvæði þessa sáttmála á þann veg að það hafi áhrif á

- a ákvæði gildandi tvíhliða menningarsáttmála, sem einhver samningsaðilanna kann að hafa undirritað, né heldur á gildi þess að samningsaðilar geri fleiri slíka,
- b skyldu hvers manns til þess að fara að lögum og reglum sem gilda á landsvæði samningsaðila og varða komu, búsetu og brottför útlendinga.

9. gr.

- 1 Samningur þessi skal lagður fram til undirritunar fyrir aðildarríki Evrópuráðsins. Hann skal fullgiltur og skjöl til fullgildingar skulu afhent framkvæmdastjóra Evrópuráðsins til vörslu.
- 2 Um leið og þrjár ríkisstjórnir, sem undirrita samning þennan, hafa afhent fullgildingarskjöl sín öðlast hann gildi milli þeirra.

- 3 Samningurinn öðlast gildi gagnvart hverri ríkisstjórn, sem undirritar en fullgildir síðar, þegar skjal til fullgildingar er afhent til vörslu.
- 4 Ráðherranefnd Evrópuráðsins getur samþykkt samhljóða og með þeim skilmálum og skilyrðum, sem hún telur viðeigandi, að bjóða Evrópuríkjum utan Evrópuráðsins að eiga aðild að samningi þessum. Ríki, sem fær slíkt boð, getur gerst aðili þegar það afhendir framkvæmdastjóra Evrópuráðsins aðildarskjal sitt til vörslu. Aðildin öðlast gildi við móttöku skjalsins.
- 5 Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal tilkynna öllum aðildarríkjum Evrópuráðsins og hverju ríki, sem gerist aðili, um afhendingu allra skjala til fullgildingar og aðildar.

10. gr.

Hver samningsaðili getur tilgreint þau landsvæði, sem ákvæði samnings þessa skulu taka til, í yfirlýsingu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins sem sendir hana til allra hinna samningsaðilanna.

11. gr.

- 1 Hver samningsaðili getur hvenær sem er sagt upp samningi þessum að liðnum fimm árum frá gildistöku hans með skriflegri tilkynningu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins og skal hann tilkynna það hinum samningsaðilunum.
- 2 Uppsögnin öðlast gildi gagnvart hlutaðeigandi samningsaðila sex mánuðum eftir að framkvæmdastjóri Evrópuráðsins fær tilkynningu um hana.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð ríkisstjórna sinna, undirritað samning þennan.

Gjört í París 19. desember 1954 í einu eintaki á ensku og frönsku sem verður afhent til vörslu í skjalasafni Evrópuráðsins og eru báðir textarnir jafngildir. Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal láta hverju undirritunarriki og ríkisstjórnnum, sem gerast aðilar að samningi þessum, í té staðfest endurrit.